

Nejpotupnější je být špatný nebo neobsazovaný

Mánička? Nejdřív jsem ji odmítla!

Svůj život spojila s neznámým českým loutkovým divadlem, jejím hlasem promlouvá mnoho filmových i seriálových postav.

Helena Štáchová je principálkou, autorkou, režisérkou i herečkou. A divadelní káru táhne už osmačtyřicet let!

Z vás byla málem paní učitelka, nepletu se?

Kantorinu máme v genech. Můj dědeček pracoval jako pan řídící, maminka byla profesorka latiny, řečtiny a filozofie, bratr učil na veterinární škole v Brně. Ta učitelská nit se táhne celým našim rodem.

jiný nápad, než jít studovat pedagogickou fakultu.

Co se přihodilo, že se z vás kantorka nakonec nestala?

Pánbiček měl rád mě a vlastně i ty děti, protože já bych byla asi šilená učitelka.

O prázdninách jsem totiž potkala rodinou známou, která mi líčila, že její dcera studuje úžasnou školu se zaměřením

na scénografii a loutkoherectví. Odmalička jsem recitovala, později hrála ochotnické divadlo a taky kreslila. Řekla jsem si: Spojit koníčky v jednu profesi by bylo nádherné.

Měla jste loutky ráda už od dětství?

Právě že ne. Jednou mě naši vzali na představení Spejbla a Hurvínka a já se tak

prostě nevyhoudím. Krátce nato jsme jeli s divadlem na zájezd a já si v autobuse z dlouhé chvíle prozpěvovala písničky v různých polohách. A najednou Miloš Kirschner vykřikl: „Tohle je ta fistule! A máš Máničku!“

A už ji máte ráda?

Samozřejmě, jenže chvíli to trvalo. Původní Mánička byla jen vyjevená, ukňouraná holka. Snažila jsem se tedy přesvědčit autory, aby z ní udělali současnou holčičku, se všemi dětskými láskami, starostmi a radostmi. Jenže stále to nebylo ono. Tehdy mi Miloš Kirschner řekl: „Nestěžuj si a zkus to napísat sama.“ A tak jsem začala psát. Je legrační, že profese, kterou jsem si sama ne zvolila, mě vlastně baví nejvíc.

strašně polekala strašidla na jevišti, že mě řvoucí vyvedli ze sálu. Brzy nato jsem si ale Hurvínka zamilovala.

Na pedagogickou školu jste nakonec nenastoupila...

Ale na tu uměleckou jsem se mohla hlásit až za rok. Chtěla jsem si zatím loutkové divadlo „osahat“, a tak jsem šla do Ústředního loutkového divadla a navrhla jim, že tam budu rok pracovat zadarmo. Nabídl mi místo uklízečky.

To jste, počítám, odmítla.

Práce uklízečky začíná, když skončí ta divadelní, kterou jsem chtěla poznat. A tak jsem sebrala všechnu odvahu a zakleपालa na dveře Divadla Spejbla a Hurvínka, které pro mě ve svém oboru bylo něco jako Národní. A sem mě vzali. To divadlo jsem si zamilovala. Strávila jsem tu báječnou sezonu, než mě přijali na školu.

Už rok po škole vám ale ředitel divadla Miloš Kirschner nabídl angažmá a brzy i roli Máničky. Jak jste se s touhle postavíčkou sžívala?

Nejdřív jsem ji odmítla. Tvrdila jsem, že její hlásek, fistuli,

herec. Každý si myslí, že je Hamlet, a když se mu nezadaří, zatrpkne a závidí.

Na skok v divadle

Nahlédnout do divadelního zákulisí je vždycky zážitek. Tady, v pražském Divadle Spejbla a Hurvínka, jsem se směla dotknout pohádkových hrdinů mého dětství – Spejbla a Hurvínka. Viseli tu tiše, nehybně, ale za pár hodin ožili v rukách svých vodičů. Vedle dobráckých loutek se mračili upír a zpěvačka, další dřevění herci ze swingového muzikálu Spejbl versus Dracula.

„Tyhle loutky jsou dílem mého syna Mikiho,“ řekla s pýchou Helena Štáchová. „Pojďte se podívat, kde vznikají,“ dodala a otevřela dveře dílny.

Vonělo tu dřevo a barvy a dva kolegové Heleny Štáchové právě tvořili nové kulisy. „Tady dělám jen menší, ty velké vyrábím vždycky doma na zahradě,“ vysvětlil mi Richard Maška, loutkoherec a jeden z výtvarníků, a mně došlo, že divadlo není práce, za níž zabouchnete dveře, ale vašeň, které nikdy neutechete. Divadlo Spejbla

a Hurvínka má za sebou i perné chvíle, kdy jako „dárek“ k 50. výročí založení dostalo ze své původní scény U Hasičů výpověď. Útočiště mu nabídla Praha 6. Tady sídlí Hurvínka se Spejblem od roku 1995. A mohu-li posoudit, byl mu vyhazov vlastně ku prospěchu. Tahle budova má zvláštní atmosféru – noblesu první republiky a zároveň moderního ducha. Přijďte se přesvědčit sami, divadlo ani jeho repertoár vás nezklame.

„Kostlivce, ale i zpěvačku a Dracula vytvořil můj syn Miki,“ říká Helena Štáchová.

Jak jste strávila divadelní prázdniny?

Tak ty se mě letos vůbec netýkaly. V životě jsem nepracovala tolik jako poslední dobou – namluvila jsem audioknihu, natočila seriál o přírodě, pro Českou televizi další šedesátidílný seriál nazvaný Angličtina s Hurvínkem a už zase zkoušíme hororový muzikál pro dospělé. První volný den mám koncem října. Přesto psali v nějakém plátku: „Štáchová se potýká s krutými bolestmi zad! Končí s Máničkou!“ Musím je zklamat. Jak vidíte, ještě pořád držím a ráda táhnu tu divadelní káru dál.

Jak tedy odpočíváte?

Vlastně prací, ta mě baví a nabíjí. Zkouším, píšu, hraju a natáčím. Co si ale neodpustím, jsou procházky s mojí fenkou.

Sice neodpočíváte, ale radost si určitě čas od času uděláte. Některá žena má slabost na kabelky, jiná na botičky. Jaká je ta vaše?

Všechno. Jsem ženská. Miluju kabelky, boty i oblečení. Mám vlastní slabost pro všechny hezké věci. ■

Alida Horváthová

Vy jste se ale chytila nití zcela jiných – těch, které ovládají loutky.

Ze začátku to tak nevypadalo. Když se všechno v rodině točí okolo jedné profese, nenapadne vás, že byste mohla dělat něco jiného, i když u nás byli všichni umělecky nadaní. Maminka nádherně kreslila, táta hrál skvěle na violu, také brácha má výtvarný talent a slušně jsem malovala i já. Umění bylo prostě jen koníčkem. A tak jsem ani já neměla

„Můžete dělat uklízečku,“ řekli mi v jednom divadle.

Co o Heleně (ne)víte

- Narodila se 18. listopadu 1944 v Praze.
- Členkou Divadla S+H je od roku 1966. Účinkovala v dabingu i v rozhlasových hrách, hlas propůjčila Lise Simpsonové.
- Napsala 8 knih a 52 scénářů, 8 her pro dospělé a 6 pro děti.
- Až dosud se prodalo 5 397 600 nosičů s nahrávkami S+H. Na kontě mají 21 zlatých, 9 platinových a jednu multiplatinovou desku.
- S Milošem Kirschnerem (na snímku) má dceru Denisu (40) a syna Miloše (38).

HELENA ŠTÁCHOVÁ

A Miki?
Šel vlastní cestou. Vystudoval FAMU, točí filmy, píše scénáře, ale vztah k divadlu ho neopustil. Napsal velmi pěkné hry, navrhl loutky, scénu a nakonec si hry i zrežoval. Představení byla úspěšná, a tak se Mikimu nakonec splnil dětský sen a stal se členem divadla. Je mi líto, že to nemohl zažít můj muž a jejich otec. Měl by stejnou radost jako já. Ne vždycky jsem to měla v životě jednoduché, ale rodina se mi opravdu povedla.